

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90118014

§. 22. Privilegium S. Martini de Bello.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](#)

Patriarchæ, Hadrianus Papa complures Sæcul. XII.
 Bullas concessit, quibus illa accensetur, A. C. 1157.
 ubi confirmat privilegia, Ecclesiæ Gra-
 densi a Pontificibus Antecessoribus suis
 collata, præsertim illud Leonis IX. in *Hadr. ep. 36.*
 Concilio Romano anno millesimo quin- 37. 38.
 quagesimo tertio impetratum, eique
 subjicit Archiepiscopatum Zaretinum,
 Ecclesiæque Cathedrales huic Metropoli *Sup. lib.*
 subditas, addita potestate conserandi *LIX. §. 81.*
 hunc Archiepiscopum, salvo jure Roma-
 ni Pontificis, qui ei Pallium tradat. Huic
 Bullæ, decima tertia Junii anno mille-
 simo centesimo quinquagesimo septimo
 datæ, Cardinales tredecim subscripte-
 runt. Alia Bulla, eodem die data, Papa
 Patriarchæ Gradensi tribuit potestatem
 ordinandi Episcopos Constantinopoli, &
 in ceteris omnibus Imperii Græci urbi-
 bus, in quibus Veneti Ecclesiæ proprias
 haberent.

Zaretni ægerrime tulerunt, quod i-
 psorum Archiepiscopus Patriarchæ Gra-
 densi cedere juberetur; sed Venetorum
 potentiae resistere non valuerunt.

§. XXII.

Privilegium S. Martini de Bello.

Eodem anno millesimo centesimo quin-
 quagesimo septimo in die Penteco-
 stes, decima nona Maji, in Festo S. Dun- to. 10. *Conc.*
stani, Henricus Rex Angliæ Comitia ad p. 1181.

Hist. Eccl. Tom. XVII. T S. Ed.

Sæcul. XII. S. Edmundum celebravit, coronam ge-
A. C. 1157. stans in capite, Theobaldo Archiepi-
 scopo Cantuariensi, multisque Episcopis,
 Abbatibus, Comitibus, & Baronibus præ-
 sentibus. Rex inter alios advocaverat
 Hilarium Episcopum Cicestrensem, &
 Walterium Abbatem S. Martini *de Bello*,
 ut dissensio inter eos ante aliquot annos
 exorta componeretur. Nam Hilarius

p. 1176.

Episcopus, qui Romanæ Curiæ cognitio-
 nem ac favorem plurimum obtinuerat,
 affirmabat, cum Monasterium S. Martini
 in sua Diœcesi positum esset, Abbatem
 teneri sibi fidem promittere, ad Synodum
 Diœcesanam Cicestriam venire, & pen-
 siones omnes Episcopales, secundum Ca-
 nones, persolvere. Præterea jus hospi-
 tii in Abbatia & prœdiis ei subjectis sibi

Sup. lib.

XLI. s. 19.

Monast.

Angl. p. 317.

competere dicebat. Abbas e contrario
 respondebat, Guilielmum Conquesto-
 rem Regem, hujus Monasterii Condito-
 rem, illud ab omni Episcoporum Domi-
 natione immune esse voluisse, sicut esset
 Ecclesia Christi Cantuariæ. Et omnino
 in Charta Foundationis verba ita sonant.
 Addebat Abbas, hoc privilegium testi-
 monio Lanfranci illo tempore Archiepi-
 scopi Cantuariensis, & Stigandi Cicestricæ
 Episcopi literis, fuisse confirmatum.

Hilarium igitur Episcopum & Wal-
 terium Abbatem ad Curiam S. Edmundi
 vocatos Rex, aliis ibidem occupatus ne-
 gotiis,

gotiis, Glocestriam ire jussit, quo & ipse Sæcul. XII.
tota Curia sequente Feria V. post Pen- A.C. 1157.
tecosten venit.

Altera die Rex, Missa audita, Abbatem Tabulas Ecclesiæ suæ palam proferre præcipit. Quas Thomas Bequet Cancellarius legit, tumque ad Walterium conversus *Domine Abbas*, inquit, *Epicopus Cicestriae argumento contra te utitur, quod multis validissimum videtur, objiciens, quod ipsi juramento fidem oppignoraveris.* Abbas vero se nihil contra Dignitatem & Libertatem Ecclesiæ suæ egisse affirmavit. Et Rex, Cancellarium intuitus, *juramentum*, ait, *Dignitatibus Ecclesiarum non adversatur, qui enim jurat, nihil nisi quod debet promittit.* Addiditque se non passurum, ut se regnante Ecclesia S. Martini immunitate & Dignitate sua exuta fuisse videatur. Se Episcopo locuturum, & omnia in pace dispositurum. His, de sede surgit, alia negotia perfecturus.

Die vero Martis post octavam Pentecostes, Rex mane Capitulum Monachorum intravit, comitantibus Archiepiscopis, Theobaldo Cantuariensi, & Rogério Eboracensi, Episcopis etiam Richardo Londinensi, Exoniensi, & Lincolnensi, duobus Abbatibus, & Thoma suo Cancellario, non nullis Comitibus & Baronibus, magnaque populi multitudine.

T 2   Episco-

Sæcul. XII.
A.C. 1157.

Conventus
Glocestren-
sis.

Episcopus quoque Cicestrensis & Abbas de Bello aderant. Tum perfecta iterum Regis Guilielmi Conquestoris charta, Cancellarius ad Episcopum Cicestrensem: *Domine Episkepe! si quid babes, libere responde.* Tunc Episcopus Cicestrensis de sede surgens ait; non venisse se instructum ad causam Ecclesiæ suæ omnibus quibus posset argumentis defendendam, sed prompto esse animo, ad ineundam cum Abbatे pacem conciliante Rege & salvis Ecclesiarum juribus. At plerisque dicentibus, terminandam denique esse litem, quæ tamdiu tenuisset, elevata voce dixit: *Jesus Christus Dominus Noster binas Potestates in hoc Sæculo constituit, unam scilicet spiritualem, alteram materialem.* Spiritualis autem est illa Pastorum Ecclesiæ, & præcipue Papæ, potestas, quæ tanta gaudet prærogativa, ut nullus Episcopus sine ejus Judicio aut licentia deponi possit^(*). Ad hæc Rex, protensis manibus, verissimum est, ait, *Episcopum non posse deponi, sed manibus poterit expelli.* Arridentibus universis, Episcopus reposuit: Iterum

(*) Nempe vult dicere Hilarius Cicestrensis, Episcopum a Regibus nec deponi, nec ulla Jurisdictionis suæ parte in subditos Dicecesanos privari sine Pontificis Romani consensu & auctoritate posse.

terum dico, hæc est Potestatis Ecclesiastici Sæcul. XII.
 cæ ratio, totius antiquitatis testimonio A. C. 1157.
 stabilita. Nullus Laicus, etiam si Regia
 fulgeat corona, Ecclesiis ullam immu-
 nitatem vel dignitatem sine Papæ au-
 thoritate tribuere potest. His Episcopus
 probare volebat, Privilegium exemptio-
 nis, a Guilielmo Rege Monasterio de
 Bello concessum, nullum esse.

Tunc Rex iratus : *Tu vero callide*
argutaris, & jactas Papalem auctorita-
tem, ab hominibus acceptam, dum de-
primis Regiam, quam mibi Deus dedit.
Unde tibi, fide & Sacramento mibi ad-
stricto, præcipio: sermonem temerarium
& meæ dignitati contumeliosum retrah-
ta. Episcopos vero omnes præsentes,
salvo Regiæ coronæ jure, obsecro, ut læ-
sum bonorem meum vindicent. Itaque
murmur in toto Conventu contra Hila-
rium excitatum vix sedari potuit. Ipso-
que Cancellario ei audaciam exprobra-
te, cum Præsul cerneret, omnium ani-
mos fuisse offensos, dicta Regi excusare
cœpit; dicens nihil calliditatis verbis
suis subfuisse, nec quidquam Regiæ ejus
potestati voluisse detrahere. Reliqua
hujus narrationis desiderantur, & exi-
tum nescimus. Hæc vero sufficiunt, ex
quibus dispiciamus, quanto fervore Hen-
ricus II. Rex Angliæ Coronæ suæ jura,
potestati Ecclesiasticæ comparata, defen-

T 3 derit.

Sæcul. XII. derit. Ceterum, cum dixit, Papam ab
A.C. 1157. hominibus accepisse suam auctoritatem,
fallebatur; falsum enim id est, si sermo
sit de Primatu, quem Romanus Ponti-
fex de Jure Divino obtinet. Si autem
spectetur Ius, de quo hic agebatur, quo
Papa solus Episcopos judicare dicitur,
verum est, quod istud ab hominibus, vi-
delicet, a consuetudine, in falsis Decre-
talibus fundata, proficiscatur.

§. XXIII.

*Hadriani Papæ & Imperatoris Dis-
fidium.*

Radevic. i. *M*edio mense Octobri, eodem anno
c. 8. millesimo centesimo quinquagesimo
septimo Fridericus Imperator in Burgun-
diā contendit, comitia Vesuntione ce-
lebraturus. Adsuere variarum natio-
num Legati, & præterea duo Hadriani
Papæ Nuncii, Presbyteri Cardinales, Ro-
landus Tituli S. Marci & Bernardus Ti-
tuli S. Clementis, ambo opulentia, aca-
te, prudentia, auctoritate, qua ferme
ceteros omnes superabant, insignes.
Quadam die cum Imperator, ut frequen-
tiā effugeret, in Oratorium secessisset,
in conspectum ejus adducantur Legati
Pontificii, quos honorifice & benigne
exceptit. Illi nomine Papæ omniumque
Cardinalium Principem salutant, tumque
red.

Gunther.
lib. 6. p. 367.